

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alattTelefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Rétly László.

A függetlenségi és 48-as párt 100-as végrehajtó-bizottsága e hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor a III-ik olvasókör (Posta-udvar) helyiségeiben **rendkívül fontos értekezletet tart.** Ez értekezletre azzal kérjük e bizottság tagjait, hogy a fontos és nagyon komoly tárgyra tekintettel teljes számmal okvetlenül jelenjenek meg. — Senki el ne maradjon!

A nemzethez.

— A szövetszertett ellenzék kiáltványa. —

Azok a megdöbentő események, amelyek a magyar képviselőházban most lejajlottak, arra kényszerítik a szövetszertett ellenzéki pártokat, hogy *felvilágosítsák a nemzetet a történekről és evégből közvetlenül a nemzethez forduljanak.*

A magyar képviselőházban megszünt a jognak, a törvénynek és a törvényes szabályoknak uralma és helyébe az elnöki önkény, a többségi erőszak és a fegyveres karhatalom uralma lépett. Maga a képviselőház elnöke az, aki a tanácskozás régi, törvényes rendjének végét vetetti. A képviselőház elnöke, aki már elnöki széket is a házszabályok durva megsértésével nyerte el és így csak *ténylegesen*, de nem *jogosan* viseli elnöki tisztét, megfosztotta a nemzet képviselőit szőlási joguktól, határozatokat mondott ki a tanácskozás és határozathozatal leglényegesebb és mellözhetetlen szabályainak egyszerű félretételével és az ez ellen való tiltakozást rendőri karhatalom alkalmazásával fojtotta el.

A képviselőház elnöke nem riadt vissza attól, hogy a magyar törvényhozás csarnokába rendőrséget vezényeljen és a nemzet képviselőit köteleességteljesítésük színhelyéről erőhatalommal távolíttassa el. *Nincs törvény, sem törvényerejű szabály, amely a képviselőház elnökének erre jogot adna.* Az 1848. IV. t. c. 14. §-a csupán a hallgatóság ellen hatalmazza fel az elnököt a nemzetörségi karhatalom igénybevételére, magának a képviselőház csendjének és rendjének helyreállításáról a házszabályok intézkednek és ezen *intézkedések között a rendőri karhatalom igénybevétele föl nem lelhető.* A képviselőház elnöke tehát vakmerően, zsarnokilag tullepte törvényes hatáskörét, amikor törvényhozásunk termét, amire eddig történelmünkben példa még nem volt, fegyveres rendörség bevezénylésével meggyalázta.

A magyar képviselőházban a házszabálynak *jelenleg érvénye nincs.* Annak legvilágosabb rendelkezéseit az elnökség figyelmen kívül hagyja, elmellözi, vagy kényekedve szerint alkalmazza. A *kisebbségnek* a házszabályban lefektetett jogai *el vannak kobozva.* Pedig a házszabály *közös tulajdona* többségnek és kisebbségnek, a tanácskozás és határozathozatal

e két egyaránt fontos tényezőjének. Nem egyéb durva jogfosztásnál, amikor az elnök és a többség a házszabálynak a kisebbséget védő rendelkezéseit önkényesen megsemmisíti. Megsemmisülnek ezzel azok a nagy és jelentős alkotmányos értékek, amelyek a *nemzet* bír a házszabályban, alkotmányának e kiegészítő részében.

Az ilyen szolgálalkú többségekkel szemben a nemzeti jogoknak és érdekeknek utolsó oltalma a *házszabály*, amely bizonyos korlátot szab a többségi önkényuralomnak. Ha a nemzet ezt az utolsó oltalmat elveszíti és a nemzeti akarat meghamisításához a többségi és elnöki erőszak csatlakozik: akkor e hazában nemzeti akaratról, annak bármily csekélymértvű érvényesüléséről többé szó sem lehet.

Ezek a megdöbentő fejlemények különösen vészjelző jellegűek akkor, ha arra gondolunk, hogy mindez *miért történik?* Azért, hogy a katonai hatalom mértéktehen fejlesztése kedvéért a nemzet, minden törvényes igényének brutális elfojtásával, *rendkívül súlyos vér- és vagyonáldozatra kényszerítették.* Az ellenzék, köteleessége tudatában, a házszabály és a törvényesség korlátai között erős, kitarító küzdelmet folytatott egyrészt azért, hogy a terheket lehetőleg csökkenteni iparkodjék, másrészt, hogy a nemzet a követelt áldozatokért megfelelő ellenértéket nyerjen. Küzdött az ellenzék azért, hogy amikor a nemzet ily súlyos áldozatot vállalni kénytelen, ugyanakkor a nemzet fiai a politikai jogok áldásaiban is részesüljenek és küzdött azért, hogy e súlyos áldozatokkal szemben legalább a nemzet meglevő közjogi birtokállománya megóvassék.

Ezen az alapon az ellenzéki pártok egymással teljes egyetértésben és szoros szövetségben, méltányos, mérsékelt, minden jogos igényt kielégíthető békeajánlatot tettek a kormányoknak és a képviselőházi többségnek.

A szövetszertett ellenzék ebben az ajánlatban nem zárkózott el a véderő fejlesztésének lehetősége elől, és így megnyitotta az utat a király és nemzet közötti egyetértés helyreállításának és fenntartásának, de követelte a választói jognak, az általános választói jog elve alapján

leendő reformálását, a választások tisztaságának biztosítását, és a véderőjavaslatokban foglalt közjogi sérelmek eltávolítását. Oly föltételek voltak ezek, amelyeknek jogosságát a képviselőházi többség, a mult kormány és jórésben a jelenlegi kormány is elismerte. Semmi elvi akadály sem lehetett tehát annak, hogy az ellenzék békeajánlata tárgyalási alapul elfogadtassék, és annak alapján megfelelő jóakarat mellett a súlyos politikai helyzetből a kibontakozás megtörténhessék.

Ehelyett az történt, hogy a kormány az ellenzék békeajánlatára rideg ultimátummal felelt, amelyben a méltányos föltételeket megmáshatalatlannak jelzett állásponttal visszautasította. És e visszautasítás után bekövetkezett a *parlament* erőszak, amelynek során a képviselőház elnöke a vita erőszakos megszakításával, a feliratkozott szónokok szólásjogának elkobzásával, a házszabály valamennyi, a tanácskozás folyamatát szabályozó rendelkezésének félretételével olyan zajban és izgalomban, amelyben *senki, és így a többség sem tudta, miről van szó*, a kormány véderőjavaslatait általánosságban és részleteiben, sőt harmadszori olvasás nélkül harmadszori olvasásban is elfogadottnak jelentette ki.

Köteleességünknek tartjuk ilyen körülmények között a nemzet színe előtt kijelenteni, hogy mi az ilyen módon hozott képviselőházi határozatok ellen tiltakozunk és azok *jogérvényét el nem ismerhetjük.* Hisz ezen a módon a tanácskozás és határozathozatal hitelességének minden biztosítékát félretéve, az erőszak által felidézett zaj mögé rejtözve, a lelkiismeretlen elnök bármit, akár egész alkotmányunk és függetlenségünk megsemmisítését is kimondhatja a Ház határozataként. Törvény csak törvényes alapon épülhet föl. Jogsértésből sem jog, sem köteleesség nem származhatik. Ami itt történt, az nem törvényalkotás, hanem a jogrendnek vakmerő, veszedelmes megbontása, amelynek beláthatatlan következményeiért mi a felelősség teljes súlyát *Lukács László miniszterelnökre*, a képviselőház többségére és *Tisza István gróf* tényleges képviselőházi elnökre hárítjuk.

Kijelentjük továbbá, hogy anig a házszabályok érvényének önkényes felfüggesztése tart, amig az

azokon esett sérelem nem orvosoltatik, a képviselőház tárgyalásait rendes tanácskozással el nem ismerjük, az ott eszentul hozandó határozatokat sem fogadjuk el érvényesekül, azoknak magunkat alá nem vetjük.

Rövid vonásokban, ime ezekben tárjuk a nemzet elé azokat a vakmerő támadásokat, amelyeket a kormány és a vele szövetszertett képviselőházi elnök intézett alkotmányunk és nemzeti jogaink ellen. Ezek a *nagy értékek még a törvénytelennek és alkotmányellenesnek tekintett Fejérváry kormány idejében sem forogtak nagyobb veszedelemben, mint most.* Mi, a nemzet képviselői, a királyi biztosként viselkedő képviselőházi elnök által most is meg vagyunk fosztva fegyveres erőszak útján attól, hogy képviselői köteleességünket teljesíthessük. Karhaimon állja utunkat, a mikor a törvényhozás termébe lépni akarunk és harhatalom kényszerít annak elhagyására, amikor ott a nép akaratából helyet foglalunk. Ekként gátolva lévén képviselői köteleességeink teljesítésében, a nemzetet hívjuk föl, hogy eszméljen öntudatra, emelje fel tiltakozó szavát a törvénytiprás ellen és nemmes haragjának teljes erkölcsi erejével hiusítsa meg az országot szolgálásába dönteni akaró erőszak rendszerének sikerét.

Eddigi aláírások:

Justh Gyula, Apponyi Albert, Molnár János, Egry Béla, Szabó István nagyatádi, Batthyány Tivadár, Holló Lajos, Sághy Gyula, Károlyi Mihály, Désy Zoltán, Földes Béla, Szent-Iványi Árpád, Moskó László, Zichy Aladár, Tóth János, Rakovszky István, Polónyi Géza, Gal Sandor, P. Ábrahám Dezső, Tüdös János, Preszly Elemér, Jármy István, Károlyi József, Maczky Emil, Thalý Ferencz, Förster Aurél, Vertán Etele, Bernath Béla, Faragó Antal, Bosnyák Géza, Muzsa Gyula, Hammersberg László, Szalay László, Jaczkó Pál, Batthyány Pál, Szabó István győrzámolyi, Csermák Ernő, Vertán Endre, Ostffy Lajos, Jármy Béla, Gedeon Aladár, Zboray Miklós, Huszár Károly sárvári, Benyovszky Mária, Brestyenszky Kálmán, Ivánka Imre, Sipos Orbán, Horváth József, Hegyi Árpád, Palugyay Mária, Bizony Ákos, Csemez István, Mansdorff Géza, Kállay Ubul, Botlik István, Csuha István, Novák János, Barabás Béla, Kun Béla, Szmrecsányi György, Valentisk Ferenc, Bikádi Antal, Esterházy Mihály, Sümegi Vilmos, Somssich Tiha-

mér, Baresay Andor, Fernbach Károly, Malatiniczky György, Beck Lajos, Horváth Gyula, Pap Zoltán, Justh János, Kelemen Samu, Eitner Zsigmond, Hoek János, Bakonyi Samu, Hédeváry Lehel, Polónyi Dezső, Kovács Kálmán, Kovács Gyula, Lovász Márton, Lévy Mihály, Pozsgay Miklós, Benedek János, Szluha Pál, Mezőssy Béla, Nádányi Gyula, Zlinszky István, Jeszenszky Ferenc, Kelemen Béla, Csontos Andor, Gyórfy Gyula, id. Madarász József, Rákosi Viktor, Veszprémy István.

A magyar ifjuság.

Uj március 15-ike előtt.

1848-ban a pesti ifjuság egyedül csinálta meg a március 15-ikét. Az ifjuság hevülő lelkének szent fellángolása fakasztotta ki Magyarországot földjén az embereket életető s boldogító szép szabadságot.

Ugy is kell annak lennie. Az ifjuság romlatlan lelke kell hogy legfogékonyabb legyen minden szép, nemes és dicső dolgok iránt. S vajjon a világon van-e szebb, nemesebb, dicsőbb valami, mint a szabadság.

Az 1848-iki márciusi ifjak lelkét a szabadság iránt való tiszta hevület magával ragadta s bennük elszántságot teremt. Feldobogott ez ifjakban a földet megremegtető hatalmas szót: rabok legyünk vagy szabadok s az ifjuság egy szívvel-lélekkel esküdött, hogy rabok tovább nem leszünk.

És esküjüket híven megtartották. Talpra állottak, cselekedtek s egyetlen nap alatt kivívták a magyar szabadságot. Hogy igazak, hívek s nemzet ifjuságához mindenben méltók voltak, ezzel mutatták meg és aztán azzal is, hogy később, midőn a szabadságot lábba akarta tiporni a gonosz zsarnokság karddal kezökben véreivel is védte a hazát és a szabadságot.

A magyar ifjuság mindig ilyen volt a múltban. Emlékeztünk rá, még a múlt század nyolcvanas és kilencvenes éveiben is mindig talpon volt és az első sorokba lépett, hogy visszaverni segítsen minden ellenséges törekvést, mely ellenünk fenekedni mert.

Csak most, néhány év óta állott be a borzasztó visszahatás s ruttedés az ifju lelkekben. Mielőtt még ifjakká váltak volna, öregekké lettek.

A közelmúlt idők ifjusága mintha semmivel se törődött volna már, mintha ifjai leike ruttedésbe, nemtörődömségbe fult volna bele, mintha üressé, kietlenné s érzékellenné lett volna már az egész valója. Nem törődött már se a hazával, se a szabadsággal, semmi jóval, semmi széppel, semmi nemessel. Mintha ártatlan lelküket is már e kor önzésének gonosz fekélye lepte volna meg.

A mai leggonoszabb időknek kellett elkövetkezniök, hogy újra felrzza, tette állítsa a magyar ifjuságot.

Az a gyalázatos merénylet, melylyel a mungó csorda most legszentebb jogaink ellen tör s örült vandализmusában mindent elpusztítani akar, a nemzeti és népjogok védelmére sorakoztatja most már — ifjuságunkat is.

Az egyetemi ifjak már csatasorba álltak s nagyszerű felhívásban csatlakozásra szólítják főiskolai társaikat is.

Az ifjuság igaz lelkesedése mégse halt hát el, csak eddig szunynyadott!

Makó városában is egész csapata van a lelkes ifjuságnak. Nem csalódunk, hogyha azt reméljük, hogy a mi ifjaink is sorakoznak a haza, szabadság-szent zászlója alá.

Talpra magyar ifjak! Legyetek újra méltók és mindig méltók azokhoz az áldott emlékü márciusi ifjakhoz, akik már egykoron saját erejükkel is kivívták nekünk a szent szabadságot.

Felhívunk benneteket, Makó ifjusága, hogy azokban a mozgalmakban, melyeket a város igaz lelke magyar polgársága a tomboló erőszak visszaverésére most foganatba vesz, testületileg, ahányan csak vagytok, igaz lelkesedéssel s komoly elszántsággal vegyetek ti is részt.

Hogy büszké lehessünk mi is ti reátok, s hogy büszke legyen e nemzet újra az ifjuságára!

kp.

A munkapárt országgyűlése.

Ma is kivezették az ellenzékieket.

Ma is minden ugy történt, mint az előző napokban. Ugyanazzal a gonoszsággal, azzal a becstelenséggel végezte munkáját Tisza Pista ur, mint tegnap és a többi napokon.

Csak annyival történt több, hogy mikor Favlik az ő 120 fegyveres rendőrével kiverte az ellenzéket az országház ülésterméből, Apponyi rezignáltan ennyit jegyzett meg:

— És mindez a törvénytelen és a koronázás évfordulóján.

Rakovszky meg hozzá tette Tiszára mutatva:

— Ez az ember teljesen megőrült.

Délután ugyanigy ment végbe a geszti betyár „ülése.”

Kovács Gyula mára jobban van.

Bizalom Justh Gyulának.

Indítvány a város képviselő testületéhez.

A nemzet jogaiért törhetetlen kitartással harcoló Justh Gyulát az alatt a hosszal küzdelem alatt, melyet eddig fáradtságot nem ismerő buzgalommal folytatott, az ország minden részéből azzal jutalmazták, hogy a pártkörök, egyesületek, sőt magánosok is az üdvözlő iratoknak ezreivel árasztották el. Ez fokozta a vezér akaraterejét, kinek kitartása, a nemzet legszentebb jogaiért való törhetetlen küzdelme előtt előbb-utóbb meg fog hajolni a jogtiprás, a tobzódó önkény.

Csüggedés soha nem fogta el az egyenes uton haladó vezért és mint ő maga is nem egyszer kifejezésre juttatta abban, hogy annyi hitszegés, árulás között el nem fáradt a magyar nemzet jogainak védelmében, abban nagy része van a nemzetnek, mely őt működésében folytonosan bizalmával, jobban mondva biztatásával bátorította.

Most a tobzódó önkény, a nemzet alkotmányát lábba tipró fekélyvesztett örültség naponta fegyveres erővel viteli ki a törvényhozás házából Justh Gyulát és mindazo-

kat, kik a nemzet legszentebb ügyének szolgálatában állanak.

Makóváros független gondolkozású közönsége már a legelső önkénykedésnél arra gondolt, hogy e törvénytelenességgel szemben megfelelő módon juttatja kifejezésre rosszállását és felemeli az önkénykedés ellen tiltakozó szavát.

Mint hogy a nemzeti küzdelem élén most is Justh Gyula harcol, Dózsa Imre és számos városi képviselő társa indítványt adott be Makóvárosának hétfői közgyűléséhez, mely azt célozza, hogy a város közönsége biztosítsa az önzetlenül harcoló vezért további törhetetlen bizalmáról.

Az indítvány, melyet Makóváros független gondolkozású képviselőtestülete bizonyára egyhangulag fog határozattá emelni, a következő:

Tekintetes képviselőtestület!

Az 1912. június 10-én tartandó rendes közgyűlésen tárgyalandólag indítványozom:

Mondja ki Makóváros képviselőtestülete, hogy Makóváros országgyűlési képviselője Justh Gyula iránt pártkülönbőség nélkül rendíthetetlen bizalommal viseltetik.

Tisztelettel:
Dózsa Imre,
a többi aláírások.

Az ifjuság ébredése.

Felhívás az egyetemi polgárokhoz.

Tisza István örületes gonoszsága, melylyel alkotmányunkat szentségtelen tettekkel igyekszik most izzé-porrá törni, felébresztette a magyar ifjuságot is, melynek 48-as nagy elődei e nemzet történelmében olyan ragyogó betűkkel írták be nevüket.

A budapesti egyetemi ifjak most a következő felhívást bocsátották ki. Kell, hogy e felhívás visszhangra találjon — városunkban is.

A felhívás így szól:

Egyetemi Polgártársak!

A nemzet ezeréves alkotmánya romokban hever!

Egy mániákus csezári örült, császári zsoldos bérencekkel sárba tiporta legszentebb jogainkat.

Megszűnt a törvény, megszűnt a jog!

Császári erőszak parancsol!

Polgárok!

Orkányszerű robajjal zugjon föl a Talpra magyar!

Mi legyünk az első, kik mint elődeink, ha kell; életünkkel védjük meg a nemzet jogait, a nemzet szabadságát!

Ne legyen gyáva közöttünk! szemétre való. Mutassuk meg, hogy nem türünk megaláztatást.

Tegyünk félre minden széthuzást tömörülve, összetartva támadjon fel újra a márciusi ifjuság!

S mikor eljön a perc, mikor hívó szavunk harsan felétek, álljatok egy szájig talpra az alkotmány védelmére a nemzet szabadságáért.

Legyetek ott mindenütt és agítálatok! Minden gazságra az igazság erejével sujtatok! Szervezzétek mindenütt a társadalmi bojkottot a császár piszkos cselédeivel szemben!

Éljen a szabad és független demokratikus Magyarország!

Éljen az egyesült ellenzék!

Az egyetemi polgárság szervező bizottsága.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Június 9. Vasárnap Római kath. F. 2. Prim. F. Gör. kath. Május 27. G. 2. Hellád. — Nap két 4 óra 4 perckor, nyug-szik 7 óra 51 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás várható sok helyütt zivataros esőkkel. Sörgönyprognózis: Enyhe, elvete csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 21-4 Celsius.

— Ma június 8-ika volt. Igen, ma néhány nemzeti színű zászló lengett Makón is vagy két-három középületen. Ez azt jelentette, hogy ma, június 8-ika volt, vagyis hogy negyvenöt esztendővel ezelőtt koronázták meg a mai magyar királyt. Erre emlékeztet a mai nap. De mi a súlyos megpróbáltatás mai napjaiban arra is emléksznünk, hogy a koronásáskor letette a király a koronázási esküt is. És mi bizunk ez esküben. A Tisza eddigi hőbortjai után is — mégis bizunk.

— Nem sikerült állandó választmányi ülés. A hétfőn tartandó városi közgyűlés tárgysorozatának előkészítésére Galambos Ignác dr. polgármester az állandó választmányt ma délelőtt 10 órára hívta, melyen senki sem jelent meg. Ez is a mellett tesz bizonyosságot, hogy fölösleges a rendezett tanácsu városoknál az állandó választmány, azt a törvény csak a törvényhatóságoknál írja elő. A rendezett tanácsu városoknál csak a tanács készíti elő a közgyűlés tárgyait.

— Közgyűlés a városnál. Makóváros képviselőtestülete, mint megirtuk, hétfőn délelőtt tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével június havi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek sok igen fontos tárgya van. E közgyűlés után a legközelebbi rendes közgyűlés csak szeptember havában lesz, mert július és augusztus havában, tekintettel a garázdálkodók aratási és cséplési munkálataira nem tart közgyűlést a város képviselőtestülete.

— Istenisztelet a reformátusoknál. Ujvároson délelőtt 9 órakor és délután 2 órakor Dérczy Imre segédlelkész prédikál. Belvároson délelőtt 9 órakor Réthy László Nyirpazunyi segédlelkész tart próbaszónoklatot, délután 2 órakor Kun Zoltán segédlelkész prédikál.

— Vizsgálat a gazdasági iskolában. A legutóbb tartott városi közgyűlés az állami gazdasági népiskola ügykezelésének megvizsgálására egy bizottságot küldött ki. A bizottság Galambos Ignác dr. polgármester elnöklése alatt ma délután kint is járt s működésének eredményéről a hétfőn tartandó közgyűlésen számol be.

— Autóverseny Makón keresztül. A magyar autómobil klub által rendezett országos verseny résztvevői ma vonultak át Makón. Az első gépkocsi reggel fél 7 órakor futott keresztül városunkban az Aradi-utcán át Szeged felé, melyet tíz perces időközökben követett a többi. A jelzett utakon az iskolás gyermekek sorfalat állottak és harsogó éljenzéssel fogadták a versenyzőket, melyet azok mosolyogva, üdvözlő kézintésekkel fogadtak.

— Megjutalmazott iparos tanulók. A vallás és közoktatásügyi miniszter minden esztendőben, az iparos tanoncok létszáma arányában két három kiváló előmenetelű növendék megjutalmazására 50-50 koronát szokott utalványozni. A

folyó tanévben 100 koronát küldött két növendék jutalmazására, melyet ünnepély keretében ma adtak át az iparos tanonciskolai bizottság által kijelölt két növendéknek. Az ünnepélyen jelen voltak: **Polyánszky László** kir. tanfelügyelő, **Lélek István** ipartestületi elnök, **Göbe Mihály** igazgató és a tantestület tagjai. Az ünnepély a himnus éneklésével kezdődött. Az ünnepi beszédet **Tókos Izsák** állami iskolai igazgató, a tanonciskola egyik rajztanítója mondotta a szép számban megjelent tanulóknak. A két kitüntetett harmad osztályú növendéknek, kik közül **Török János** a rajzban, **Nagy Kálmán** pedig a közismereti tárgyakban tanúsított kiváló előmenetelt, **Polyánszky László** kir. tanfelügyelő igen szép buzdító beszéd kíséretében adta át az 50—50 koronát. Az ünnepély a szózat éneklésével végződött.

„Véreim Magyarok.” Ilyen címen a mungó kormány — a nemzet pénzén — milliókra menő példányban valami fizetett tollú skriblerrel pamplott szerkesztetett s abból mára teljes három talicskára valót Makóra is elküldött. A súlyos írás **Dr. Demkó Pál** kir. közjegyzőnél van beraktározva. Mára már szét is kellett volna osztani a közönség között. Ugy látszik azonban, hogy különben derék közjegyzőnk okosabb, mint felső urai. A makói népet nem akarja felizgatni azokkal a szemenszedett hazugságokkal, a mik azokban az írásokban vannak. Mert azok arra vannak szánva, hogy a függetlenségi pártot gyalázzák s Tiszát dicsőítsék. No ezt ide Makóra roszszul adreszálták, még ha „Véreim Magyarok” és a csábító nagy megszóítás. Keressenek bolondot máshol, de nem Makón. Makó népe nem veszi be a bolondító maszlagot, hanem éppen vissza is üt a — merénylet ellen.

Orvosi szolgálat vasárnap délután. Vasárnap délután 3 órától héttől reggelig a sürgős megbetegedéseket **dr. Dozsa Lajos** és **dr. Paku Imre** látják el. Vasárnap délelőtt valamennyi orvos rendel.

Léghajón várják a próbaszónokot. Ugy kell lenni, hogy a makói református egyház elnöksége ma már csakis léghajó vagy repülőgép utján való közlekedést ismereten már réggen túl van. Erre vall az a körülmény, hogy ma délután sürgőnyt menesztettek **Tókos Károly** aggteleki káplánnak, a kit próbaszónoklatra e hó 13 ikára hitt meg a presbiterium, hogy hát holnap délután 2 órára itt legyen ám megtartani azt a szónoklatot. — Elment a sürgöny. De a dolog úgy áll, hogy a sürgőnyt a deliquenssek leghamarabb ma este 8 órakor ha kézbesítik, a minek folytán holnap reggelnél előbb nem ülhet vonatra. Így pedig Makóra csakis hétfőn reggel érkezhetik, vagyis holnap délutánig semmiesetre se. Ezt mind nagyon jól tudhatja az egyház elnöksége. Ha mégis holnap délutánra már ide invitálja a káplánt, bizonyára azt követeli ez az elnökség, hogy a fiatal tiszteletes vagy leghajón vagy repülőgépen jöjjön. — Mi természetesebb, mint hogy **Tókos Károly** felül aggteleken egy Bleirót-féle repülőgéphe s egy óra alatt ide repül. Mert, mért ne repülne? Ha az egyházi elnökség

fantáziája ennyire repül, mért ne repülne ő is?

— **Anyakönyvi hírek.** *Bázasságot kötött.* **Kádár János** **Csertus Eszterrel.** *Elhaltak.* **Kis Erzsébet** öz. **Imre Gerzsonné** 70 éves, **Balogh Rozália** 2 hónapos, **Balázs Péter** 72 éves korában.

SZINHÁZ.

Közönyt-Közönnyel.

Egy értékét mindig megtartó, szép verses vigjáték, **Moreto-nak Közönyt-Közönnyel** című darabja került ma **Csige Böske** vendégszerelésével színre. Kár, hogy a közönség oly közönyös maradt első sorban a szép darab iránt, másodsorban a vendég művésznek magas színvonalon mozgó játéka iránt. Most sem töltötte meg teljesen a színházat, melyet első sorban **Thuryné, Csige Böske** mindenféle igényt kielégítő művészi játéka, nemkülönben a többi szereplőknek a darab szerepeinek legkisebb részletéig teljes hivatottsággal kidolgozott játéka méltán megérdemelt volna.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (82)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

XI.

Anélkül, hogy **Jeanra** nézzen, elment előtte és eltűnt a szomszéd szobában.

— Uram, — mondotta gunyosan **Trangy**, — azt hiszem, fölösleges tovább mennünk a magyarázatokban.

A lányom kijelentésével, úgy gondolom, beéri és felment engemet oly fejtegetések meghosszabbításától, melyek csak növelnék az ön zavarát.

Most már megértheti ön, mily bölcsen cselekedtem, mikor kértem önt, nem hozza ide sem a apját, sem a kedves mamáját.

Kinyitotta a szalon ajtaját: — Erre az ut, édes uram, alászolgálja!

A nehéz ajtószárny tompa zörejjel zárult be és pár perc muva **Jean** megint künn volt a terebélyes fák alatt, szemben a hegyekkel, a verő napfényen.

A szívárvány, melyet az imént a remény előhírnökének üdvözöld, még ot pompázott a tó fölött, de már keskenyedni kezdett és színét veszítette egy újabb vihar közeledésére.

Serraval **Jean** hátat fordított a napos táj nevető fényének s kétségbeesetten a fekete felhők felé tartott, melyek szétfoszladoztak

Charvines körül, mint az éj jelképei, melyek elhomályosítják boldogsága tündérálmait.

(Folyt. köv).

Egy tisztí aranylánc aranszívvel

elveszett. — A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha azt kiadói-vatalunkba juttatja.

Vigyázz!!

Legújabb szerkezetű kukorica-**vetőgépeket**, **lábbalhajtós szájnilyós szecskavágókat**, eredeti „**Kalmár**” rostákat, ujonnan hitelesített mérlegeket, **lánc- és fogas boronákat**, **vizmentes kocsi ponyvákat és zsákokat**, **mosó, mángorlógépeket és jégszekrényeket** legolcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett **448 szállít**

Glück Samu cég Makón.

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű házszer

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen házszer. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.inmar ffo védjegy rajta van.

Tanyaföldek.

A **Bogárzóban 3 és fél fertály tanyaföld**, a **Sűrűtanyák** közelében egy fertály tanyaföld a rajta lévő épületekkel együtt

haszonbérbe, több évre, előnyösen kiadó.

Értekezhetni lehet **Siket Gyula** tulajdonossal, **Kálvária-u. 29. ujszám.**

Az „**OLLA**”

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

OLLA lerakatok az Olla plakátok által kivánnak tüntetve.

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: **Breuer Zoltán**, **Sándor Zsigmond** és **Ember József** gyógyszer-tárában.

Eladó föld.

32 kat. hold föld a **rákosi csárda** közelében a csinált ut mellett kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni lehet **Tamás János** Páva-u 16

Kiadó föld.

Egy fertály tanyaföldem a földéaki határszélen folyó év október hó első napjától, több évre gabonavagy hagymatermelés alá haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni lehet **Gyöngy-u. 18. ujszám alatt Köteles 570** Imre tulajdonossal.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. **Homonnai Nándor** fényképész. 572

Kiadó föld.

Hatrongyoson levő két fertály tanyaföldem a rajta lévő épületekkel együtt több évre, (**Kis István** szomszédságában) haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet **Csertus Jánossal** **Pacsirta-u. 1129. régi szám alatt.**

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönséget értesíteni, hogy úgy a „**FÖTÉTRI**” valamint a „**TULIPÁN**” fiók

üzletem áthelyezése miatt

folyó évi május és június hónapokban az eddigi szigorúan szabott áraimból **10 százalék engedményt** nyujtok. — — Kiváló tisztelette

NEUMANN ZSIGMOND.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növeszt legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — **Tubarózsa-hőlgypor**, 1 korona. — **Tubarózsa-rózsaszappan**, 50 fillér. — **Hajregenerátor**, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — **Salofor**, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
 gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerésztárában
 MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
 Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
 Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Miért vagy másé? **Fecském hova szállsz?**
 Akiknek a szívük fáj? **Hogy van a Pali bácsi?**

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király”-nál
 BUDAPEST VIII.
 József-körút 15.

Gyorsjavító műhely.
 Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

VEGYE MEG!
 Egy példány 4 fillér.
 Mindenütt kapható!

A NAP
 FŐSZERKESZTŐ: BRAUN SÁNDOR.
 FELELŐSZERKESZTŐ: HACSAK G.

A NAP
 a magyar ujságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérérlhetetlen szószólója. Kormányüldözés, jogfosztó terrorizmus nem akadályozhatja meg kérérlhetetlen harcában amagyar nemzet szent jogaiért. Minden jó magyar ember olvassa A NAPOT! **TESSÉK ELŐFIZETNI!**

FIZESSEN ELŐ!
 Előfizetési ár:
 Egy évre 16 K. Negyedévre 4 K.
 Félévre 8 K. Egy óra 1.40 K.
 Egy szám 4 fillér.

A NAP
 apróhirdetési levelezőlapja
 10 szóig 50 f.
 20 „ 90 f.
 40 „ 1.70 f.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett) **uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.**

Raktáron tartom a legújabb divatú angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály
 férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

MI A FIDIBUSZ?

1. A legkitünőbb)
 2. A legvidámabb) magyar
 3. A legolcsóbb) élclap

Páratlanul népszerű! Mesés képek!
 Rendkívül olcsó!

EGY SZÁM ÁRA: 12 FILL.

ELŐFIZETÉSI ÁSA:
 Egy évre . . . . . K 6.-
 Félévre . . . . . K 3.-
 Negyedévre . . . . . K 1.50
 Egy hónapra . . . . . K - 50

A N A P ujságállalat kiadóhivatala
 B.-pest VIII. Röck-Szilárd-u. 12.
 Kérjen mutatványszámot!
 A FIDIBUSZ 1905., 1906., 1907., 1908., 1909., 1910. évfolyama díszkötésben kapható. Egy-egy kötet ára 5 korona. Mind az öt kötet egyszerre való megrendelésénél 25 százalék engedményt adunk.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis **Wagner „Hangszer-Király”** országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható. Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és ta ajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill” sorvetőgép Az „Imparator” műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston” kéveköttőaratógép, fűkaszálgereblye és elsőrendű manillazsinog.

JOHNSTON

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
 Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
 293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

! Ritka alkalom!

A „Menyasszonyhoz“ címzett rőfös- és divatáru üzletben (püspökkerttel szemben)

üzlet áthelyezése miatt

a raktáron levő összes áruk

minden elfogadható árért kilesznek árusítva!

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Iparosok és polgárok

kellemes családi szórakozó helye a Szegedi utcai

RÁKÓCZI-VENDEGLŐ,

mert ott kitűnő jó

tekeasztal és új tekepálya van.

Szép tiszta árnyas kerthelyiség villanyvilágítással

Kitűnő homoki ó- és új rizling borok. Friss kőbányai sör van minden ünnep és vasárnap csapolva. — Olcsó és pontos kiszolgálásról biztosítva. — Társas vacsorák külön is megrendelhetők.

B. pártfogást kér, tisztelettel

Palcsó Ferenc, vendéglős.

Tavaszi újdonságok!

Női- és leánykabátok. Lüsster köpenyek. Izléses női kosztümök már 30 koronától feljebb. Legdivatosabb női aljak. Csipke-, selyem-, batiszt- és szövet bluzok.

Szövet- és mosható pongyolák 7 koronától feljebb. Tartós és olcsó női fehéreműek. Fűzővédők. Női sapkák. Gyermekruhák. Gyász bluzok és aljak állandó nagyraktára

KIRÁLY LAJOS

NŐI DIVATÁRUHÁZA MAKÓN.
(Főter.)

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőratkát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, fűdtőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvjaa a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

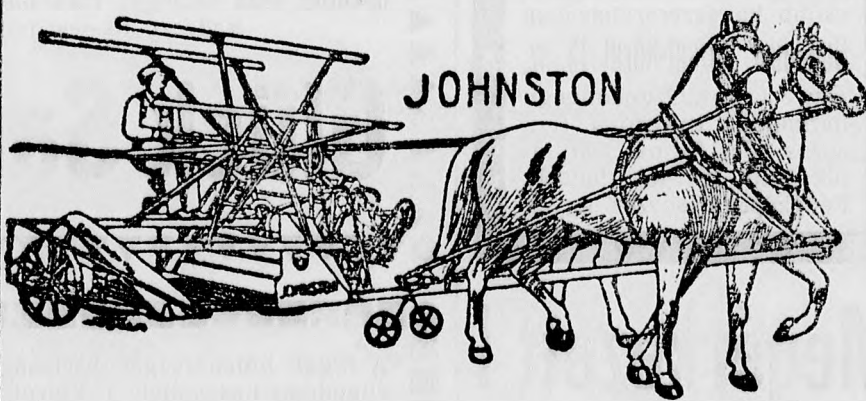
Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Ujonnan megnyílt

mezőgazdasági Makón, (a Kálvária-utcában, az új kórház-gépraktáramban zal szemben) állandóan raktáron tartom az Bächer-féle egyes és kétvasú acél ekéket, kapá-eredeti Bächer-féle kat és minden a talajműveléshez szükséges eszközöket. Az ekék fejei acélból készülnek s így törhetetlenek, a kormányok pedig páncéllemezből készülnek s így a föld nem tapad (ragad) rájuk. Állandóan raktáron tartom továbbá, az Melichár-féle Unicum-Drill sorvető és eredeti IMPERATOR

műtrágya és magvető gépeket, melyek miután sorbavetnek és sorbatrágyáznak, utólrhetetlen tökéletességüknel fogva ezideig páratlanul állanak e téren s már is nagy keresletnek örvendenek. Nagy újdonság! Az eredeti Johnston-féle, 1912. évi egyszerűsített, ezidőszert a legcél-szerűbb, tökéletes kéveköfőző-aratógép, mely Makón és környékén több mint 200 gazdánál működik.

Fontos! Az aratógépek részei nálam egész éven át bármikor kaphatók s így a legsürgősebb munkaidőben se történhetik az aratásnál semmi fennakadás! Mindenféle gépek azonnali javítását a legbiztosabb áron elvállalom s jótállás mellett teljesítem. Manilla kéveköfő-zsineg nálam gyári áron kapható. Legújabb! Léghűtéses (vzhűtésnélküli) legújabb motor. Egyszerű, veszélynélküli s bárki által könnyen kezelhető. Rendkívül olcsó üzem! Elsőrendű tiszta gépolaj, folyton raktáron.

Bächer Rudolf

ekegyárának

Melichár Ferenc

vetőgép-gyárosnak

kerületi képviselője Makó és vidékén

LIPTÁK BÉLA

Kálvária-utca, ujkórházzal szemben.

Telefon-szám 126.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

447 Alkalmi vétel!

Egy 3 lóerejű Schuttleworth gyártmányu teljes gőzcséplő-gép garnitúra, egy nagy 8 lóerős benzin motoros, cséplő-gép garnitúra, egy 10-es magányos cséplő Schuttleworth gyártmányu, egy 8-as magányos cséplő Magyar Állami gyártmányu, egy keveset használt Johnston és Deering kévekötő-aratógép olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett szerezhető be

Glück Samu cégnél Makón.

HARMONIKÁT vehet legolcsóbban

Wagner a
Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeraruházában
Budapest, József-körút 15. sz.
Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két-soros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju
férfi ruha szövet,
valamint nagy mennyiségű
női ruha szövet,
melyek mesés olcsó áráért
416 szerezhető be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Figyelem! Legujabb!

Világhírű eredeti Helical Premier Alfa Hellias és Humbert kerékpárokat, vörös és szürke hegyi gummikát, acetylen lámpákat, csengetyűket és mindenemű kerékpár-alkatrészeket legolcsóbb áron és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktára Makó.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli be-szélőgép, mely legujabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály”-

nál BUDAPEST, József-körút 15-I.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti Cormick-féle kévekötős aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógépeket, lógereblyéket, táreás boronákat, négyszögben ültető Kukorica-velőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tükörcél ekéket a legolcsóbb áron és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!
Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha ok-szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!
Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárában szerezhető be.
Telefon-szám: 68.

HÁZELADÁS.

A Csillag- és Bárány-u. szegletén levő 65. újsorszámu házam, mely áll: két üzlethelyiségből, két szoba- és konyhából az összes mellékkeliségekkel együtt

szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet fenti szám alatt 565. Herceg Istvánnal.

KOMBINETT
JATEK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatal és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt me sé s e n szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár” R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk.

A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Biztosítom

hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb-és modern hárfa ütő ingaórát akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

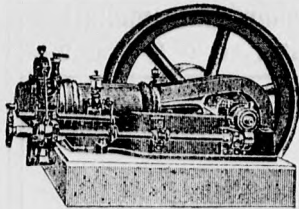
Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN, Főtér. Az Otthon-kávéház mellett.

Házelandás. Az Aradi-utcán levő 2317. régi számu házam, (volt Szel Ferencc féle ház) az iskolával szemben, más vállalat miatt kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből örökáron ELADÓ.

Értekezni lehet Szirbik Istvánnal 562. Honvédszél 798.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Brezdai Motorgyár Részv.-Társ.** Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. 147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Eladó föld.

A Hatrongyoson, Szalai István és özv. Szabó Józsefné szomszédságában, a Hári Mihály örökösei-féle egy fertály jóminőségű tanyaföld a szükséges gazdasági épületekkel együtt örökáron eladó. Értekezni lehet a helyszínen, Hári Imrével vagy Makón, Hári Mihállyal, Fenyő-utca, Bakos piktor-féle háznál. 558.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Kiadó föld. Dálon levő

4 fertály tanyaföldem folyó október elsejétől

haszonbérbe kiadó. Értekezhetni naponként reggel 10 óráig és este 6 óra után

Bereczky László ref. lelkészszel. 563.

Eladó ház. A gazdasági iskolával szembe levő Szegfű-utcában a Szabó ács-mester fele ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó esetleg 1 évre haszonbérbe. Ugyanott több ház hely és jó kiszáradt vályog jutányos árban eladó. Értekezni lehet **Dózsa Andorral** hosszú-utcai bormérésében. 543.

Tapéták

Linoleum padlószőnyegek Linkrusztrák a Tapéta háznál

Jerk és Schuschitz

Wien VI., Gumpendorferstrasse 6. Kérje ön a mi mintakönyvünket minden kárpitos és díszítőül.

KIADÓ LAKÁS.

Hajnal utcai házamnál egy két szobából és előszobából álló, különlevő butorozott udvari lakás bérbe kiadó és bármikor elfoglalható.

Dr. Kiss Pál.

Saját szerkezetű láncoskutak készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,** Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vágás!

„Kronos“ petroleum **Auer** égők minden gyertyafénnyel 8 korona. Szélmotorok szivattyú és gépüzemre. Víz tartályok és szivattyúk minden kutmélvésre. Acetylen-égők, készülőlekek, üvegek, csövek csapok. „Puratylen“ a legjobb acetylen gáztisztító.

-- **Beagid készülékek** -- Meteor carbid-lámpák 6 órai égésre darabja 4 korona.

Lakos Nándor és Tsa

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 30. Telefon: 113-04. Vizszonteladók mindenütt kerestetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Művész

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszert rendel magának **Wagner a „Hangszer Király“-tól, Budapest,** József-körut 15. Önoktatási iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes diszidárjegyzékét ingyen.

NŐI FELÖLTÖK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o Mértékszerű rendelek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek. **Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!** Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő! Csecsemő kelengyék Keresztelő párnák fejkötők és himzet, piqe paplanok. Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(171) Szőrmeárak, boák, muffok a leggyorsabbított a legfinomabb kivitelleg. Legújabb divatu **női- és leánykalapok!** Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron. Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Fötér, (az Otthonkávéház mellett)

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján. **Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.**

KINCSET ÉR a Tordy-féle Hollandi három király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomor-tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 50 fillér. Mindenyógytárban kapható.

